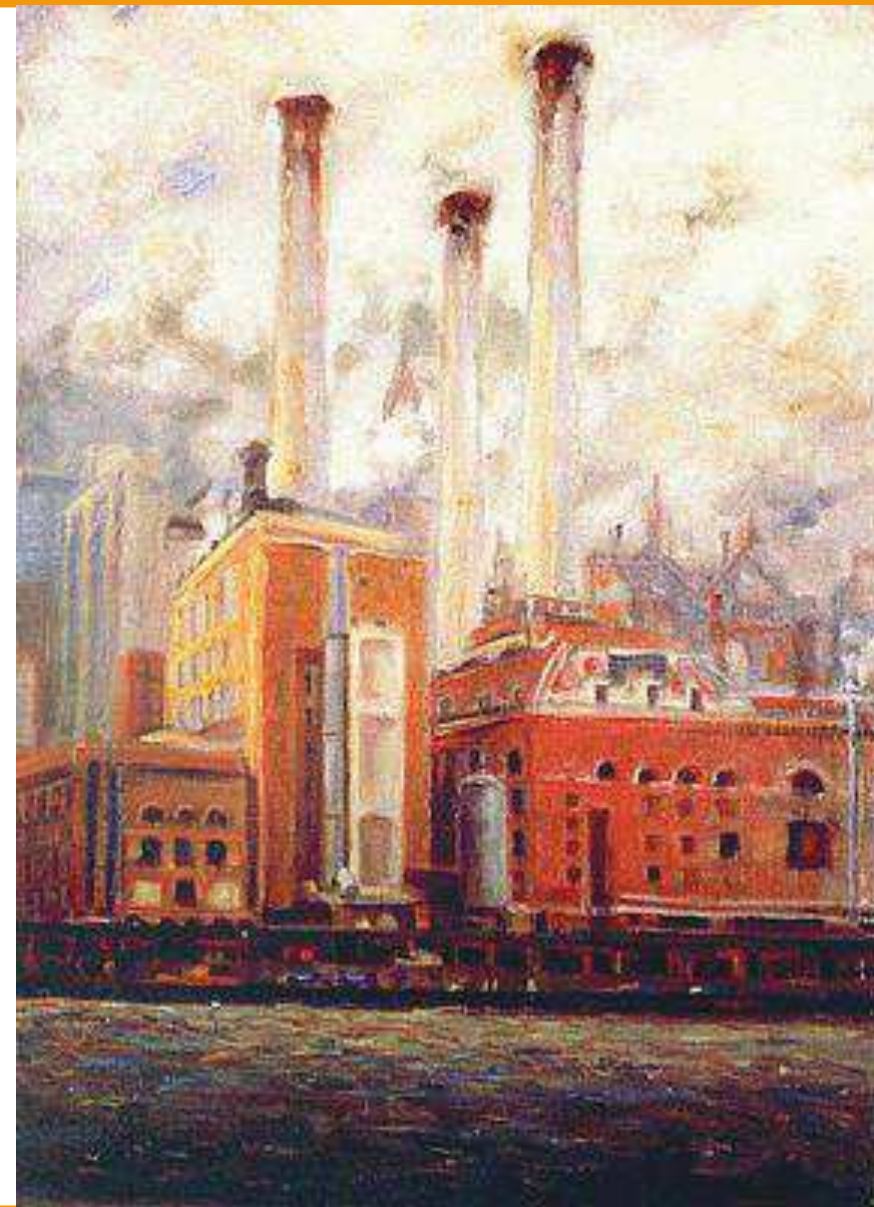

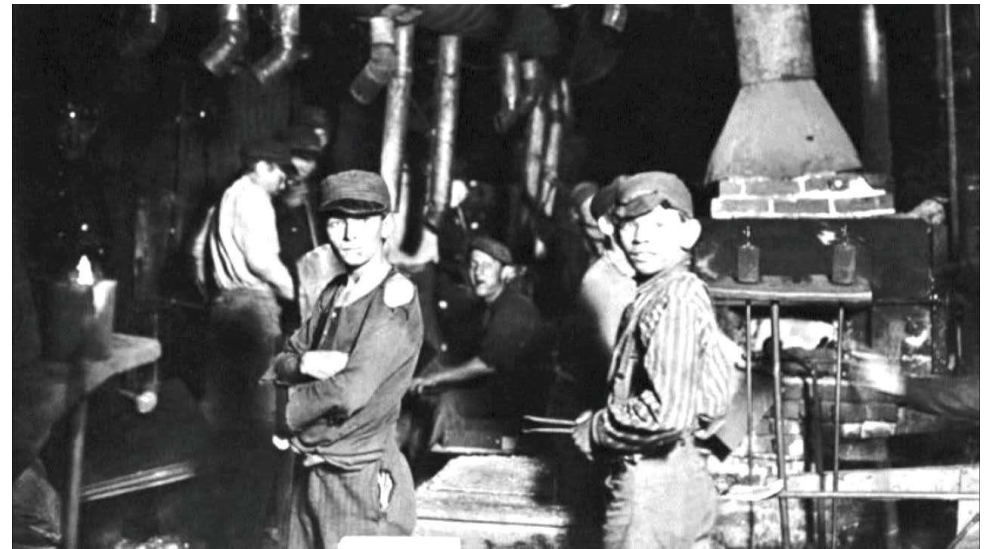
Opsamling

- *Det moderne samfund*
- *Urbanisering: der er en stor tilvækst i byerne, folk flytter fra land til by*
- *Industrialisering: man går fra håndkraft til maskinkraft*
- *Pga industrialiseringen blev der mange arbejdspladser i byen => urbanisering*
- *Der var ikke brug for samme arbejdskraft på landet (fx pga traktorer)*

- *Familieliv:*
- *Man flytter fra gårde til små lejligheder*
- *Mødre arbejder -> børn alene*
- *Børnedødeligheden steg, flere sygdomme, dårlig hygiejne*
- *Man gjorde før alt sammen som familie, nu gør man tingene opsplittet*
- *Lønnen blev presset i bund – dårlige vilkår*
- *De bedststillede arbejderfamilier kan moderen gå hjemme (passe børn)*

Fakta om børnearbejde

- I 1800-tallet var børnearbejde helt almindeligt
- I det traditionelle samfund arbejdede børn også
- Her foregik arbejde dog mest sammen med familien på gården
- I det moderne samfund arbejder børnene for sig selv på fabrikker og værksteder
- Selvom børn arbejder, skal de stadig gå i skole
- Arbejdstiden lå derfor uden for skoletid, typisk om morgenen eller aftenen – eller om natten!
- Børn arbejdede typisk 4-6 timer
- Børnene får en lav løn
- De arbejder mest indenfor tobaksindustrien, tekstilindustrien eller tændstiksindustrien
- Særligt sidstnævnte var farligt arbejde, hvor børnene arbejder med giftige stoffer og får alvorlige arbejdsskader, særligt på deres knogler.

Fabriksloven

- I 1872 udgiver lægen Emil Hornemann en rapport om børnearbejde, der får myndighederne til at lave en lov der skal forbedre de forfærdelige forhold.
- Hvilke forbedringer fulgte med fabriksloven fra 1873?
  - *Børn under 10 må ikke arbejde på fabrik*
  - *Det bliver et krav at børnene skal undersøges: deres alder, og deres sundhed*
  - *De må ikke arbejde før kl 6 og efter kl 20*
  - *De må ikke arbejde mere end 6½ time*
  - *De må ikke arbejde søndage og helligdage*

Fabriksloven

- Hvorfor var så mange i mod fabriksloven?
Hvorfor gik man ind for børnearbejde?
- *Mange familier var så fattige at de var afhængig af børnenes indtjening*
- *Man frygtede at børnene bliver "søvnetryner og dagdrivere" – man frygter de vil blive dovne og hænge på gaden*
- *Mange fabrikker var afhængige af børnenes arbejdskraft*
- *Folk på landet frygter at man også vil forbyde børnearbejde på gårdene*

Fabriksloven

- Forrige gang så vi også på en lov – Danske Lov og lovene om **lejemål**
- Hvad skal man være særligt opmærksom på når man ser på love som **en kilde** til viden om fortiden?
- *En lov viser kun idealerne ikke nødvendigvis hvordan realiteterne var*
- *Vi kan ikke vide om loven blev overholdt*

- *Formodentligt blev loven IKKE overholdt, i hvert fald ikke de første mange år.*

